

Grün Irén Barátokkal

A képen látható édesanyám [jobbról az első], mellette Margit néni -- az egyik barátnője. Mind szászföldi zsidók vannak a képen. Valahol Román-Szentgyörgyön [Oláhszentgyörgyön] nyaraltak, az ott van Beszterce-Naszód megyében. Ott a hébevíz-forrás. A hébevíz nagyon sós víz, gyomormeg epebántalmakra nagyon jó. A fénykép hátán ez áll: 'Sok-sok szeretettel Apunak, Anyu és a legszűkebb társasága: Margit, Frida és Irén néni'. Az első [balról] Margit, utána van Irén, majd Frida és anyuka. Nem jártak oda gyakran, de anyukámnak volt egy epehólyag-gyulladás, oda küldték az orvosok, és a többiek is vele mentek. Frida néniről szép emlékeim vannak, kedves is volt. Amikor Szászföldből elmentünk hozzájuk látogatóba, volt, amikor annyian összegyűltünk, hogy alig fértünk el. Két-három napra mentünk hozzájuk. Szép nagy házuk volt, egy földszinti lakás, ahol az egyik szoba a másikba nyílt. Az édesanyám 1918-ban érettségizett [lásd: érettségizettek aránya 1920 körül], és járt két évet az orvosi egyetemen Kolozsváron. 1920 után, a román periódusban már antiszemita is voltak az egyetemeken, úgyhogy egy nap elkergették a zsidókat az egyetemről. Többé nem ment anyám, nem folytatta, habár a többiek aztán visszamentek. Édesanyám háziasszony volt, akkor nem volt divat, hogy dolgozzanak a nők. Otthon kóser konyhánk volt. Édesanyám nagyon készült a szombatra, mert pénteken meg kellett főzni mindent [lásd: étkezési törvények]. Az édesanyám nem hordott parókát, rövid haja volt. Tudott héberül, de én úgy emlékszem, hogy mikor az ünnepekre ment a templomba, Mirjam volt nála. [A Mirjam nők számára készült magyar nyelvű imakönyv, amelyet Kiss Arnold budai főrabbi állított össze. Először 1908-ban jelent meg. -- A szerk.] Nagyon szép imakönyv volt, csontfedeles. Egy olyan imakönyv az, ami nem héberül van írva, hanem magyarul. A héber imák le vannak fordítva magyarra. Édesanyám azért tudott olvasni a héber imakönyvből is. Volt egy nőegylet Szászföldön, azt hiszem, hogy WIZO volt a neve. Nem tudom, hogy édesanyám alapította-e, de ő volt az elnöke. Ez a női egyesület többek között foglalkozott a szegényekkel. Például voltak pénzgyűjtések, hogyha valaki nagyon szegény ember volt, és nem volt hozomány, tudja férjhez adni a leányát, vagy hogyha valakinek a gyereke iskolába ment, és nagyon jó tanuló volt, de nem volt lehetősége a szülőknek, hogy tartsák az iskolában, vagy vegyenek neki iskolai felszereléseket. Szóval minden, ami egyszer emberi segítség lehet egy gyengébb sorsúnak, azt ez a női egyesület rendezte.